

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 862/2010/EU,

annettu 22 päivänä syyskuuta 2010,

unionin osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden yhteiseen Itämeren tutkimus- ja kehitysohjelmaan (BONUS)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 185 artiklan ja 188 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisön seitsemännestä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta (2007–2013), jäljempänä 'seitsemäs puiteohjelma', 18 päivänä joulukuuta 2006 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1982/2006/EY ⁽³⁾ mahdollistetaan yhteisön osallistuminen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'EY:n perustamissopimus', 169 artiklassa tarkoitettuihin useiden jäsenvaltioiden käynnistämiin tutkimus- ja kehittämistyötä koskeviin toimintaohjelmiin sekä näiden toimintaohjelmien täytäntöönpanoa koskeviin järjestelmiin.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 29. huhtikuuta 2010 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 16. kesäkuuta 2010 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 12. heinäkuuta 2010.

⁽³⁾ EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1.

- (2) Euroopan yhteisön seitsemännen tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman (2007–2013) täytäntöön panemiseksi toteutettavasta erityisohjelmasta "Yhteistyö" 19 päivänä joulukuuta 2006 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2006/971/EY ⁽⁴⁾ kannustetaan omaksumaan tieteidenvälinen lähestymistapa tutkimusaiheisiin, jotka ovat relevantteja seitsemännen puiteohjelman yhden tai sitä useamman aihealueen kannalta, ja siinä määritettiin tässä yhteydessä EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla toteutettava Itämeren yhteistä tutkimusta koskeva toimi yhdeksi alaksi, jolla yhteisö voi osallistua yhteisesti toteutettaviin kansallisiin tutkimusohjelmiin.

- (3) Itämeren ekosysteemiin, joka on puolisoljettu eurooppalainen sisämeri ja yksi maailman suurimmista murtovesialueista, ovat vakavasti vaikuttaneet monet luonnolliset ja ihmisen toiminnasta johtuvat ympäristöpaineet, kuten mereen laskettujen kemiallisten aineiden, esimerkiksi toisen maailmansodan aikaisten taistelukaasujen, ja raskasmetalliyhdisteiden, orgaanisten aineiden, radioaktiivisten aineiden sekä polttoöljy- ja öljyvuotojen aiheuttama pilaantuminen. Maatalouden kehittyminen Itämeren valuma-alueella on niin ikään aiheuttanut rehevöitymiseen johtavaa lannoitteiden ja orgaanisen materiaalin liiallista käyttöä sekä ei-kotoperäisten vieraiden organismien tuloa ympäristöön. Kalavarojen kestävä käyttö ja ilmastonmuutos aiheuttavat alkuperäisen biologisen monimuotoisuuden köyhtymistä. Nämä tekijät ja ihmisen jatkuva toiminta, kuten suoraan Itämeren rannikolla ja sen välittömässä läheisyydessä sekä Itämeren valuma-alueella toteutettavat infrastruktuurihankkeet, ja ekologisesti kestävä matkailu pilaavat luonnonympäristöä. Kaikki tämä vähentää vakavasti Itämeren ekosysteemin valmiuksia tarjota kestävältä pohjalta tavaroita ja palveluja, joista ihminen on riippuvainen sekä suoraan että välillisesti yhteiskunnallisista, kulttuurisista ja taloudellisista syistä.

⁽⁴⁾ EUVL L 400, 30.12.2006, s. 86.

- (4) Joulukuun 14 päivänä 2007 kokoontunut Eurooppa-neuvosto toi korostetusti esiin huolen Itämeren ympäristön tilasta, mikä on otettu huomioon komission Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle 10 päivänä kesäkuuta 2009 antamassa tiedonannossa "Euroopan unionin strategia Itämeren aluetta varten". Lisäksi neuvosto kehotti komissiota esittämään ehdotuksen Itämeren aluetta koskevaksi EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisesti aloitteeksi.
- (5) Tieteen olisi autettava vastaamaan tällaisiin haasteisiin ja löytämään ratkaisuja Itämeren alueen kiireellisiin ympäristöongelmiin. Tilanteen vakavuus edellyttää kuitenkin, että tämänhetkistä tutkimusta Itämeren alueella vahvistetaan laadullisesti ja määrällisesti kehittämällä ja paneamalla täytäntöön täysin yhdenmukainen lähestymistapa, jossa kaikkien Itämeren valtioiden asianomaiset tutkimusohjelmat voidaan johdonmukaistaa ja keskittää, jotta monimutkaisiin ja kiireellisiin ongelmiin voidaan puuttua koordinoitusti, tehokkaasti ja tuloksekkaasti.
- (6) Yksittäisten jäsenvaltioiden toteuttamia kansallisia tutkimus- ja kehittämisohjelmia tai -toimia tutkimuksen ja kehittämisen tukemiseksi Itämeren alueella ei tällä hetkellä koordinoita riittävän hyvin unionin tasolla, jotta niiden avulla saataisiin koottua välttämätön kriittinen massa strategisilla tutkimuksen ja kehittämisen aloilla.
- (7) Lisäksi nykyiset alakohtaiset tutkimusrakenteet, jotka ovat kehittyneet pitkäaikaisten kansallisten politiikkojen tuloksena, ovat kansallisiin hallintojärjestelmiin syvään juurtuneita ja estävät kehittämästä ja rahoittamasta monitieteistä, tieteidenvälistä ja tieteenalarajat ylittävää ympäristötutkimusta, joka on tarpeen Itämeren haasteisiin vastaamiseksi.
- (8) Itämeren maat ovat pitkään harjoittaneet Itämereen liittyvää tutkimusyhteistyötä sekä keskenään että muiden kuin Itämeren maiden kanssa, mutta yhteistyötoimille ei ole toistaiseksi ollut riittäviä rahoitusvaroja, jotta tutkimusvalmiuksia olisi voitu hyödyntää optimaalisesti; syynä tähän ovat olleet kyseisten maiden epätasapainoinen talous- ja kehitystilanne sekä hyvin erilaiset kansalliset tutkimuslinjat, tutkimuskohteet ja painopisteet.
- (9) "Yhteistyö"-erityisohjelman toteuttamiseksi 11 päivänä kesäkuuta 2007 hyväksymässään työohjelmassa 2007–2008 komissio myönsi rahoitustukea Itämeren ympäristötutkimuksen BONUS ERA-NET- ja ERA-NET PLUS -toimille vahvistaakseen ympäristötutkimuksen rahoitusorganisaatioiden välistä yhteistyötä Itämeren alueella ja helpottaakseen siirtymistä EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla toteutettavaan yhteiseen Itämeren tutkimus- ja kehitysohjelmaan.
- (10) BONUS ERA-NET- ja ERA-NET PLUS -toimet ovat onnistuneet yleensä hyvin, ja sen vuoksi on tärkeää varmistaa tutkimustoimien jatkuvuus kiireellisiin ympäristöhaasteisiin vastaamiseksi.
- (11) Seitsemannen puiteohjelman lähestymistavan mukaisesti Itämeren alueella tarvitaan politiikkalähtöisiä tutkimusohjelmia, kuten BONUS ERA-NET -toimen aikana järjestetyissä sidosryhmäkuulemisissa todettiin.
- (12) Tanska, Saksa, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Suomi ja Ruotsi, jäljempänä 'osallistuvat valtiot', ovat päättäneet käynnistää yhdessä Itämeren yhteisen tutkimus- ja kehitysohjelman BONUS, jäljempänä 'BONUS-ohjelma'. BONUS-ohjelman tavoitteena on tukea tieteellistä kehitystä ja innovointia tarjoamalla tarvittavat oikeudelliset ja organisatoriset puitteet Itämeren valtioiden väliselle ympäristötutkimusyhteistyölle Itämeren alueella.
- (13) Vaikka BONUS-ohjelmassa keskitytään suurelta osin ympäristötutkimukseen, se kytkeytyy myös useisiin muihin asiaan liittyviin unionin tutkimusohjelmiin, joiden aiheina ovat ekosysteemeihin kasautuvasti vaikuttavat ihmisten toiminnot, kuten kalatalous, vesiviljely, maatalous, infrastruktuuri (energia-ala mukaan luettuna), liikenne, tutkijoiden koulutus ja liikkuvuus sekä sosioekonomiset kysymykset. BONUS-ohjelmalla on suuri merkitys useiden unionin politiikkojen ja direktiivien kannalta, joita ovat muun muassa unionin strategia Itämeren aluetta varten, yhteinen kalastuspolitiikka, yhteinen maatalouspolitiikka, yhteisen vesipolitiikan puitteista 23 päivänä lokakuuta 2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY ⁽¹⁾ ja yhteisen meriympäristöpolitiikan puitteista 17 päivänä kesäkuuta 2008 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY (meristrategiadirektiivi) ⁽²⁾, sekä unionin kansainvälisten sitoumusten kuten HELCOMin Itämeren toimintasuunnitelman kannalta. BONUS-ohjelmasta hyötyvät näin ollen myös useat muut unionin politiikanalat.

⁽¹⁾ EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19.

- (14) Tehostaakseen BONUS-ohjelman vaikutusta osallistuvat valtiot ovat antaneet suostumuksensa unionin osallistumiselle kyseiseen ohjelmaan.
- (15) BONUS-ohjelmassa olisi oltava toteutusvaihetta edeltävä strategiavaihe, joka antaa mahdollisuuden kuulla laajalti sidosryhmiä strategialähtöisestä tutkimuslinjauksesta, jossa otetaan huomioon myös esiin nousevat tutkimustarpeet. BONUS-ohjelman strategiavaiheen aikana olisi pyrittävä saamaan mukaan lisää alakohtaisesti suuntautuneita rahoitusorganisaatioita, jotta voidaan edelleen lisätä loppukäyttäjien monialaisiin tarpeisiin vastaavan tutkimuksen yhtenäisyyttä sekä varmistaa tulosten tehokas käyttö ja hyödyntäminen poliittisessa päätöksenteossa ja resurssien hallinnassa useilla eri talouden aloilla.
- (16) Komission olisi strategiavaiheen lopussa tarkistettava, että BONUS-ohjelman toteutusvaiheeseen siirtymisen edellyttämät strateginen tutkimuslinjaus, sidosryhmien kuulemisforumit ja täytäntöönpanosäännöt on määritelty. Komissio voi tarvittaessa antaa suosituksia strategisen tutkimuslinjauksen parantamiseksi. Siirtymisen toteutusvaiheeseen olisi tapahduttava saumattomasti ja viivytyksettä.
- (17) Osallistuvat valtiot ovat päättäneet antaa 50 miljoonan euron rahoitusosuuden BONUS-ohjelmaan. Luontoissuoritukset infrastruktuurien käyttöoikeuksien ja käytön muodossa, jäljempänä 'infrastruktuureihin liittyvät luontoissuoritukset', olisi hyväksyttävä, kunhan ne eivät muodosta merkittävää osaa koko osuudesta. Niiden arvo ja hyödyllisyys BONUS-ohjelman hankkeiden toteutuksen kannalta olisi arvioitava.
- (18) Unionin rahoitusosuuden BONUS-ohjelmassa olisi oltava enintään 50 miljoonaa euroa kyseisen ohjelman koko keston ajaksi ja näissä enimmäisrajoissa yhtä suuri kuin osallistuvien valtioiden rahoitusosuus, jotta lisättäisiin niiden intressiä BONUS-ohjelman yhteistoteutukseen. Suurin osa unionin rahoitusosuudesta olisi osoitettava toteutusvaiheeseen. Kumpaakin vaihetta varten olisi määriteltävä enimmäismäärät. Jos strategiavaiheen jälkeen rahoitusta on käyttämättä, toteutusvaiheen enimmäisrahoitusta olisi lisättävä käyttämättä jääneellä määrällä.
- (19) BONUS-ohjelman yhteinen täytäntöönpano edellyttää päätöksessä 2006/971/EY säädettyä erityistä täytäntöönpanorakennetta. Osallistuvat valtiot ovat sopineet tällaisesta erityisestä täytäntöönpanorakenteesta ja perustaneet BONUS-ohjelman toteuttamista varten Baltic Organisations' Network for Funding Sciencen (Itämeren tutkimus-
- yhteistyön rahoittajayhtymä), jäljempänä 'BONUS EEIG'. BONUS EEIG:n olisi oltava unionin rahoitusosuuden saaja. Osallistuvien valtioiden olisi muistettava, että todellisten yhteisten varojen periaate on tärkeä, mutta kukin osallistuva valtio päättää BONUS-ohjelman yhteisten rahoitussääntöjen ja -menettelyjen mukaisesti, hallinnoiko se itse omaa rahoitusosuuttaan vai hallinnoiko sitä BONUS EEIG. BONUS EEIG:n olisi myös varmistettava, että BONUS-ohjelma pannaan täytäntöön moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.
- (20) Unionin rahoitusosuuden edellytyksenä olisi oltava, että osallistuvien valtioiden toimivaltaiset viranomaiset antavat tarvittavat viralliset sitoumukset ja maksavat rahoitusosuutensa.
- (21) Strategiavaihetta varten maksettavasta unionin rahoitusosuudesta olisi tehtävä avustussopimus unionin puolesta toimivan komission ja BONUS EEIG:n välillä; avustussopimuksen hallinnoinnin helpottamiseksi ja yksinkertaistamiseksi siihen olisi sovellettava säännöistä, jotka koskevat yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista seitsemännen puiteohjelman toimiin sekä tutkimustulosten levittämistä (2007–2013), 18 päivänä joulukuuta 2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1906/2006 ⁽¹⁾.
- (22) Toteutusvaihetta varten maksettavan unionin rahoitusosuuden edellytyksenä olisi oltava, että unionin puolesta toimivan komission ja BONUS EEIG:n välillä tehdään täytäntöönpanosopimus, joka sisältää yksityiskohtaiset säännöt unionin rahoitusosuuden käytöstä. Tähän osaan unionin rahoitusosuudesta olisi sovellettava välillistä keskitettyä hallinnointia Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽²⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus', 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 56 artiklan sekä Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 ⁽³⁾ 35 artiklan, 38 artiklan 2 kohdan ja 41 artiklan mukaisesti.
- (23) BONUS EEIG:lle maksetuille rahoitusosuuksille mahdollisesti kertyvät korot olisi katsottava sen tuloiksi ja osoitettava BONUS-ohjelman toteutukseen.

⁽¹⁾ EUVL L 391, 30.12.2006, s. 1.⁽²⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.⁽³⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1.

- (24) Jos BONUS-ohjelman toteutus on riittämätöntä, osittaista tai myöhässä tai jos osallistuvat valtiot eivät maksa osuuttaan BONUS-ohjelman rahoitukseen tai maksavat sen osittain tai myöhässä, unionilla olisi taloudellisten etujensa suojelemiseksi oltava oikeus rahoitusosuutensa alenamiseen, keskeyttämiseen tai lopettamiseen ehdoilla, jotka vahvistetaan unionin ja BONUS EEIG:n välillä tehtävissä sopimuksissa.
- (25) Jotta BONUS-ohjelman toteutus olisi tehokasta, toteutusvaiheen aikana rahoitustukea olisi annettava BONUS-ohjelman hankkeisiin osallistuville, jotka valitaan keskuksella BONUS EEIG:n vastuulla ehdotuspyyntöjen pohjalta. Tällaisen rahoitustuen myöntämisen ja maksamisen BONUS-ohjelman osallistujille olisi oltava avointa ja epäbyrokrattista, ja siinä olisi noudatettava seitsemännen puiteohjelman mukaisia yhteisiä sääntöjä.
- (26) Yhteinen tutkimuskeskus on komission yksikkö, mutta sen laitoksilla on kuitenkin tutkimusvalmiuksia, jotka ovat BONUS-ohjelman kannalta merkittäviä ja joita voitaisiin hyödyntää sen toteutuksessa. Siksi on asianmukaista määrittää Yhteisen tutkimuskeskuksen asema sen rahoituskelpoisuuden kannalta.
- (27) Tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi ehdotusten arvioinnissa olisi noudatettava samoja periaatteita kuin seitsemännessä puiteohjelmassa jätettyjen ehdotusten arvioinnissa. Riippumattomien, paikalliset olosuhteet hyvin tuntevien asiantuntijoiden olisi tämän vuoksi arvioitava ehdotukset keskitetysti BONUS EEIG:n johdolla avointen ja yhteisten kriteerien pohjalta, ja rahoitus olisi osoitettava keskitetysti hyväksytyn paremmuusjärjestyksen mukaisesti. BONUS EEIG:n olisi hyväksyttävä ehdotusten paremmuus- ja tärkeysjärjestys noudattaen riippumattoman arvioinnin tulosta, jonka pitäisi olla sitova.
- (28) Minkä tahansa jäsenvaltion ja seitsemännen puiteohjelmaan assosioituneen maan olisi voitava liittyä BONUS-ohjelmaan.
- (29) Seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden mukaisesti minkä tahansa muun maan, erityisesti Itämereen rajoittuvien tai sen valuma-alueella olevien maiden, olisi voitava osallistua BONUS-ohjelmaan, jos osallistumisesta määrätään asiaan sovellettavassa kansainvälisessä sopimuksessa ja jos sekä komissio että osallistuvat valtiot hyväksyvät osallistumisen. Seitsemännen puiteohjelman mukaisesti unionilla olisi oltava oikeus sopia BONUS-ohjelmaa koskevan rahoitusosuutensa ehdoista tässä päätöksessä vahvistetuin säännöin ja edellytyksin ottaen huomioon muiden maiden osallistuminen.
- (30) Olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet väärinkäytösten ja petosten estämiseksi sekä toteutettava tarvittavat toimet menetettyjen, aiheettomasti maksettujen tai väärin käytettyjen varojen perimiseksi takaisin Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽¹⁾, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ⁽³⁾ mukaisesti.
- (31) BONUS-ohjelmassa toteutetuissa tutkimustoimissa olisi noudatettava eettisiä periaatteita seitsemännen puiteohjelman yleisperiaatteiden mukaisesti sekä ja naisten ja miesten tasa-arvon ja sen valtavirtaistamisen sekä kestävän kehityksen periaatteita.
- (32) Komission olisi riippumattomien, paikalliset olosuhteet hyvin tuntevien asiantuntijoiden avustuksella tekemänsä väliarvioinnin perusteella arvioitava BONUS-ohjelman toteutuksen laatua ja tehokkuutta sekä edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa, ja sen olisi tehtävä loppuarviointi.
- (33) BONUS-ohjelman osallistujien olisi tiedotettava tuloksistaan ja levitettävä niitä laajalti, erityisesti muille samankaltaisille alueellisille merentutkimushankkeille, ja saatettava tiedot julkisesti saataville.
- (34) BONUS ERA-NET- ja BONUS ERA-NET PLUS -toimissa jo toteutettujen hankkeiden onnistunut täytäntöönpano toi esiin Itämeren katastrofaalisen tilan. Itämeren ympäristön tilan tutkimista olisi sen vuoksi jatkettava,

⁽¹⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Unionin rahoitusosuus

1. Unionin rahoitusosuus Tanskan, Saksan, Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Suomen ja Ruotsin, jäljempänä 'osallistuvat valtiot', yhdessä käynnistämään yhteiseen Itämeren tutkimus- ja kehitysohjelmaan BONUS, jäljempänä 'BONUS-ohjelma', suoritetaan tässä päätöksessä säädetyin edellytyksin.

2. Unioni suorittaa enintään 50 miljoonan euron suuruisen rahoitusosuuden BONUS-ohjelmaan sen koko keston ajaksi asetuksen (EY) N:o 1906/2006 mukaisesti strategiavaiheessa ja varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti toteutusvaiheessa. Unionin rahoitusosuus on näissä enimmäisrajoissa yhtä suuri kuin osallistuvien valtioiden rahoitusosuus.

3. Unionin rahoitusosuus suoritetaan yhteisesti niistä talousarviomäärärahoista, jotka on osoitettu kaikille asianomaisille aihealueille "Yhteistyö"-erityisohjelmassa.

2 artikla

BONUS-ohjelman toteutus

1. BONUS-ohjelman toteuttaa Baltic Organisations' Network for Funding Science, jäljempänä 'BONUS EEIG'.

2. BONUS-ohjelma toteutetaan liitteen I mukaisesti kahdessa vaiheessa eli strategiavaiheessa ja sitä seuraavassa toteutusvaiheessa.

3. BONUS-ohjelman strategiavaihe kestää enintään 18 kuukautta. Siinä valmistellaan toteutusvaihetta. Strategiavaiheen aikana BONUS EEIG toteuttaa seuraavat tehtävät:

- a) strategisen tutkimuslinjauksen valmistelu eli BONUS-ohjelman tieteellisen sisällön määrittely ehdotuspyyntöihin keskitetyen seitsemännessä puiteohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti;
- b) sidosryhmien kuulemisfoorumien luominen, jonka tavoitteena on vahvistaa kaikkia asiaankuuluvia aloja edustavien sidosryhmien osallistumista ja vakiinnuttaa se;
- c) täytäntöönpanosääntöjen valmistelu, mukaan lukien oikeudelliset ja taloudelliset säännöt ja menettelyt, BONUS-ohjelman toimista johtuviin immateriaalioikeuksiin sovellettavat säännöt sekä henkilöstöä ja viestintävälikökohtia koskevat säännöt.

4. Toteutusvaihe kestää vähintään viisi vuotta. Toteutusvaiheen aikana julkaistaan ehdotuspyynnöt BONUS-ohjelman tavoitteisiin tähtäävien hankkeiden rahoittamiseksi. Ehdotuspyynnöissä haetaan useiden kumppanien monikansallisia hankkeita, joissa edistetään pienten ja keskisuurten yritysten riittävää osallistumista ja joihin sisältyy tutkimukseen, teknologian kehittämiseen, koulutukseen ja levittämiseen liittyviä toimia. Hankkeet valitaan noudattaen tasa-arvoisen kohtelun, avoimuuden, riippumattoman arvioinnin, yhteisrahoituksen, voittoa tavoittelemattoman rahoituksen ja taannehtivuuskiellon periaatteita sekä periaatetta, jonka mukaan rahoitus ei ole yhdistettävissä muista unionin lähteistä saatavan rahoituksen kanssa. Rahoitustuen myöntämisessä ja maksamisessa BONUS-ohjelman osallistujille noudatetaan seitsemännen puiteohjelman mukaisia yhteisiä sääntöjä.

3 artikla

Unionin rahoitusosuuden edellytykset

1. Unionin rahoitusosuus strategiavaihetta varten on enintään 1,25 miljoonaa euroa ja näissä enimmäisrajoissa yhtä suuri kuin osallistuvien valtioiden rahoitusosuus. Unioni sitoutuu suorittamaan rahoitusosuuden strategiavaiheeseen sillä ehdolla, että osallistuvat valtiot antavat yhtä suuren sitoumuksen.

2. Unionin rahoitusosuus toteutusvaihetta varten on enintään 48,75 miljoonaa euroa ja näissä enimmäisrajoissa yhtä suuri kuin osallistuvien valtioiden rahoitusosuus. Tähän enimmäismäärään voidaan lisätä mahdolliset strategiavaiheen rahoituksesta käyttämättä jääneet määrät. Toteutusvaiheen aikana enintään 25 prosenttia osallistuvien valtioiden rahoitusosuudesta voi muodostua infrastruktuureihin liittyvien luontoissuoritusten antamisesta.

3. Unionin rahoitusosuus toteutusvaihetta varten edellyttää seuraavaa:

- a) Osallistuvat valtiot vahvistavat 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua strategisen tutkimuslinjauksen, sidosryhmien kuulemisfoorumit ja täytäntöönpanosäännöt ja edistyvät liitteessä I olevassa 2 kohdassa esitettyjen tavoitteiden ja suoritteiden saavuttamisessa. Komissio voi tarvittaessa antaa suosituksia strategisen tutkimuslinjauksen parantamiseksi.
- b) BONUS EEIG osoittaa valmiutensa BONUS-ohjelman toteutukseen, mukaan lukien unionin rahoitusosuuden vastaanottaminen, jakaminen ja valvonta välillistä keskitettyä hallinnointia soveltaen varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 56 artiklan ja asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 35 artiklan, 38 artiklan 2 kohdan ja 41 artiklan mukaisesti sekä moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.

- c) BONUS-ohjelmaa varten pidetään yllä ja sovelletaan tarkoituksenmukaista ja tehokasta hallintomallia liitteen II mukaisesti.
- d) BONUS EEIG toteuttaa tehokkaasti BONUS-ohjelman toteutusvaiheeseen liittyvät liitteessä I esitetyt toimet, muun muassa ehdotuspyyntöjen käynnistämisen avustusten myöntämiseksi.
- e) Kukin osallistuva valtio sitoutuu osallistumaan BONUS-ohjelman rahoittamiseen ja maksamaan tosiasiallisesti rahoitusosuutensa, erityisesti kun kyse on ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen BONUS-hankkeiden osallistujien rahoittamisesta.
- f) Unionin valtioneuvoston päätös, erityisesti tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle vahvistettuja yhteisön puitteita ⁽¹⁾ noudatetaan.
- g) Varmistetaan korkea tieteellinen taso ja eettisten periaatteiden noudattaminen seitsemännnen puiteohjelman yleisperiaatteiden mukaisesti ja noudatetaan naisten ja miesten tasa-arvon ja sen valtavirtaistamisen sekä kestävä kehityksen periaatteita.

4 artikla

Yhteisen tutkimuskeskuksen osallistuminen

1. Yhteinen tutkimuskeskus on oikeutettu rahoitukseen BONUS-ohjelman puitteissa samoilla ehdoilla, joita sovelletaan osallistuvista valtioista oleviin rahoitukseen oikeutettuihin oikeushenkilöihin.

2. Yhteisen tutkimuskeskuksen omia varoja, jotka eivät sisälly BONUS-ohjelman rahoitukseen, ei katsota osaksi 1 artiklassa tarkoitettua unionin rahoitusosuutta.

5 artikla

Unionin ja BONUS EEIG:n väliset sopimukset

1. Varojen hallintaa ja valvontaa koskevat yksityiskohtaiset järjestelyt ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen strategia-vaiheen aikana vahvistetaan unionin puolesta toimivan komission ja BONUS EEIG:n välisellä avustussopimuksella, joka tehdään tässä päätöksessä ja asetuksessa (EY) N:o 1906/2006 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

2. Varojen hallintaa ja valvontaa koskevat yksityiskohtaiset järjestelyt ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen toteutusvaiheen aikana vahvistetaan unionin puolesta toimivan komission ja BONUS EEIG:n välisessä täytäntöönpanosopimuksessa ja vuotuisissa rahoitussopimuksissa.

Täytäntöönpanosopimuksen on sisällettävä etenkin seuraavaa:

- a) annettujen tehtävien määrittely;
- b) säännökset unionin varojen suojaamisesta;
- c) tehtävien toteuttamista koskevat ehdot ja yksityiskohtaiset järjestelyt, muun muassa BONUS-hankkeisiin sovellettavat rahoitussäännöt ja rahoituksen enimmäismäärät sekä asianmukaiset määräykset vastuualueiden rajaamisesta ja tarkastusten järjestämisestä;
- d) säännöt siitä, miten tehtävien hoidosta raportoidaan komissiolle;
- e) tehtävien lopettamisedellytykset;
- f) komission suorittamaa valvontaa koskevat yksityiskohtaiset järjestelyt;
- g) erillisen pankkitilin ja kerääntyneiden korkojen käyttöä koskevat ehdot;
- h) määräykset, joilla varmistetaan unionin toiminnan näkyvyys suhteessa BONUS EEIG:n muihin toimintoihin;
- i) sitoumus pidettyä toimista, jotka voivat aiheuttaa varainhoitoasetuksen 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja eturistiriit-toja;
- j) edellä 2 artiklassa tarkoitettua BONUS-ohjelman toteutuksesta johtuvia immateriaalioikeuksia koskevat säännöt;
- k) kriteerit, joita käytetään väli- ja loppuarvioinneissa, mukaan lukien 13 artiklassa tarkoitettujen arvioinnit.

3. Komissio tekee BONUS EEIG:stä etukäteisarvioinnin varmistuakseen, että käytössä on varainhoitoasetuksen 56 artiklassa tarkoitettujen asianmukaisesti toimivien menettelyt ja järjestelmät.

⁽¹⁾ EUVL C 323, 30.12.2006, s. 1.

6 artikla

Rahoitusosuuksista kertyvät korot

BONUS-ohjelmalle osoitetuille rahoitusosuuksille kertyvät korot katsotaan BONUS EEIG:n tuloiksi, ja ne osoitetaan BONUS-ohjelman toteutukseen.

7 artikla

Unionin rahoitusosuuden pienentäminen, keskeyttäminen tai lopettaminen

Jos BONUS-ohjelmaa ei toteuteta tai jos sen toteutus on riittämätöntä, osittaista tai myöhässä, unioni voi alentaa rahoitusosuuttaan tai keskeyttää tai lopettaa sen ottaen huomioon BONUS-ohjelman toteutuksen edistymisen.

Jos osallistuvat valtiot eivät maksa osuuttaan BONUS-ohjelman rahoituksesta tai maksavat sen vain osittain tai myöhässä, unioni voi vähentää rahoitusosuuttaan 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua avustussopimuksen ehtojen mukaisesti ottaen huomioon osallistuvien valtioiden myöntämän julkisen rahoituksen.

8 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen osallistuvissa valtioissa

Osallistuvien valtioiden on toteutettava BONUS-ohjelmaa toteuttaessaan kaikki lainsäädännölliset, sääntömääräiset, hallinnolliset tai muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Osallistuvien valtioiden on erityisesti toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että unionille kuuluvat rahamäärät peritään takaisin täysimääräisinä varainhoitoasetuksen ja asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 mukaisesti.

9 artikla

Komission ja tilintarkastustuomioistuimen harjoittama valvonta

Komissiolla ja Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tehdä tarkistuksia ja tarkastuksia, jotka ovat tarpeen unionin varojen moitteettoman hallinnoinnin varmistamiseksi ja unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksilta ja väärinkäytöksiltä. Tätä varten osallistuvien valtioiden ja BONUS EEIG:n on annettava kaikki asiaan liittyvät asiakirjat komission ja tilintarkastustuomioistuimen käyttöön.

10 artikla

Tietojen vastavuoroinen toimittaminen

Komissio toimittaa kaikki tarvittavat tiedot Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle. Osallistuvia

valtioita pyydetään toimittamaan komissiolle BONUS EEIG:n välityksellä kaikki Euroopan parlamentin, neuvoston tai tilintarkastustuomioistuimen pyytämät BONUS EEIG:n varainhoitoa koskevat lisätiedot, jotka vastaavat 13 artiklassa esitettyjä yleisiä raportointivaatimuksia.

11 artikla

Muiden jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden osallistuminen

Mikä tahansa jäsenvaltio tai seitsemänteen puiteohjelmaan assosioitunut maa voi liittyä BONUS-ohjelmaan 3 artiklan 1 kohdassa sekä 3 artiklan 3 kohdan e ja f alakohdassa esitettyjen perusteiden mukaisesti. BONUS-ohjelmaan liittyneet jäsenvaltiot ja assosioituneet maat katsotaan osallistuviksi valtioiksi tätä päätöstä sovellettaessa.

12 artikla

Muiden maiden osallistuminen

Osallistuvat valtiot ja komissio voivat hyväksyä minkä tahansa muun maan osallistumisen 3 artiklan 1 kohdassa sekä 3 artiklan 3 kohdan e ja f alakohdassa esitettyjen perusteiden mukaisesti edellyttäen, että osallistumisesta määrätään asiaa koskevassa kansainvälisessä sopimuksessa.

Osallistuvien valtioiden ja komission on määritettävä edellytykset, joilla tällaiseen maahan sijoittautuneet tai tällaisessa maassa asuvat oikeushenkilöt ovat oikeutettuja saamaan rahoitusta BONUS-ohjelmasta.

13 artikla

Vuosikertomus ja arviointi

Komissio raportoi BONUS-ohjelman toimista Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 190 artiklan nojalla esitettävässä seitsemännen puiteohjelman vuosikertomuksessa.

Komissio tekee BONUS-ohjelman väliarvioinnin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014. Arviointi kattaa edistymisen 2 artiklassa ja liitteessä I esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa, ja siinä annetaan BONUS-ohjelmaa koskevat suositukset soveltuvimmista tavoista, joilla voidaan lisätä yhtenäisyyttä ja toteutuksen laatua ja tehokkuutta, tieteellinen, hallinnollinen ja taloudellinen yhtenäisyys mukaan lukien, sekä arvio siitä, onko osallistuvien valtioiden rahoitusosuus asianmukainen, kun otetaan huomioon niiden kansallisten tutkimusyhteisöjen potentiaalinen kysyntä. Komissio toimittaa väliarviointinsa johtopäätökset ja niihin liittyvät huomautuksensa Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Kun unionin osallistuminen BONUS-ohjelmaan päättyy, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017, komissio tekee BONUS-ohjelmaa koskevan loppuarvioinnin. Komissio toimittaa loppuarvioinnin tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

15 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 22 päivänä syyskuuta 2010.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BUZEK

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

O. CHASTEL

LIITE I

BONUS-OHJELMAN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

1. **BONUS-ohjelman tavoitteet**

BONUS-ohjelma parantaa Itämeren alueen tutkimusvalmiuksia, jotta niiden avulla voidaan tukea tarkoituksenmukaisten sääntöjen, politiikkojen ja hoitokäytäntöjen kehittämistä ja täytäntöönpanoa. Tavoitteena on vastata tuloksekkaasti alueen tämänhetkisiin ja tuleviin suuriin ympäristöhaasteisiin ja keskeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin sekä lisätä Itämeren alueen hajanaisen ympäristötutkimuksen ja ohjelmasuunnittelun tehokkuutta ja tuloksekkuutta yhdistämällä Itämeren järjestelmää koskevat tutkimustoimet kestävään, yhteistyöpohjaiseen, monitieteiseen, hyvin integroituun ja kohdennettuun monikansalliseen ohjelmaan.

BONUS-ohjelma edesauttaa myös eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) luomista ja jäsentämistä Itämeren alueella.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeen lisätä Itämeren alueen ympäristötutkimuksen hajanaisen ohjelmasuunnittelun tehokkuutta ja tuloksekkuutta yhdistämällä tutkimustoimet kestäväksi, yhteistyöpohjaiseksi, monitieteiseksi, hyvin integroiduksi ja kohdennetuksi monikansalliseksi ohjelmaksi, joka tukee alueen kestävää kehitystä. Tätä varten BONUS-ohjelmalla

- a) laaditaan politiikkalähtöinen strateginen tutkimuslinjaus;
- b) lisätään valtioiden ja alojen välistä kestävää julkisten tutkimusohjelmien koordinoitua ja yhdistämistä;
- c) lisätään tutkimusvalmiuksia unionin uusiin jäsenvaltioihin kuuluvissa Itämeren maissa;
- d) luodaan asianmukaiset sidosryhmien kuulemisfoorumit, joissa kaikki asiaankuuluvat alat ovat edustettuina;
- e) hankitaan käyttöön lisärahoitusvaroja tehostetun monialaisen Itämeren järjestelmää koskevan tutkimusyhteistyön avulla;
- f) laaditaan tarvittavat täytäntöönpanosäännöt, jotta BONUS-ohjelma voidaan tuloksekkaasti toteuttaa yhteisesti hallinnoidun oikeushenkilö- ja hallintorakenteen avulla;
- g) käynnistetään tieteidenvälisiä ja strategisesti suunnattuja yhteisiä ehdotuspyyntöjä, joissa haetaan useiden kumppanien hankkeita.

2. **Strategiavaihe**2.1 *Tavoite*

Strategiavaiheessa valmistellaan toteutusvaihetta. Siinä on määrä kehittää BONUS-ohjelmaa strategisesti ja varmistaa, että Itämeren järjestelmää koskeva tutkimus saadaan yhdenmukaisesti optimaalisesti. Siinä pyritään lisäämään sidosryhmien ja käyttäjäryhmien mukanaoloa sen varmistamiseksi, että tutkimus on merkityksellistä politiikan ja hallinnon kannalta ja että tutkimusaiheiden priorisointi määräytyy politiikan tarpeiden mukaan. Siinä pyritään aktiivisesti varmistamaan tutkijoiden ja heidän tutkimuslaitostensa sekä laajempien sidosryhmäyhteisöjen täysimääräinen osallistuminen.

2.2 *Suoritteet*

BONUS EEIG toimittaa komissiolle seuraavissa kohdissa tarkoitettut suoritteet 15 kuukauden kuluessa strategiavaiheen alusta.

Komissio antaa BONUS EEIG:lle pyynnöstä neuvoja ja apua näiden suoritteiden valmistelussa. BONUS EEIG raportoi edistymisestä komission pyynnöstä.

2.2.1 *Strateginen tutkimuslinjaus*

Strateginen tutkimuslinjaus laaditaan ja siitä sovitaan keskinäisessä neuvonpidossa, jossa ovat mukana osallistuvat valtiot, laaja kirjo sidosryhmiä ja komissio. Se muodostaa perustan politiikkalähtöiselle ohjelmalle. Sen tutkimuskohteiden rajausta laajennetaan niin, että ne käsittävät meriekosysteemin lisäksi myös Itämeren valuma-alueen laajuisen lähestymistavan, jotta voidaan ottaa huomioon Itämeren alueen ekosysteemien laatuun ja tuottavuuteen vaikuttavat keskeiset tekijät.

Strategisessa tutkimuslinjauksessa selostetaan Itämeren järjestelmää koskevan tutkimuksen lähtökohdat ja nykytilanne sekä esitetään selkeä strateginen visio ja etenemissuunnitelma, jonka mukaan asetetut tavoitteet on tarkoitus saavuttaa. Siinä esitetään politiikkalähtöisten ehdotuspyyntöjen alustavat kohteet, budjetit, julkaisuaikataulu sekä hankkeiden ennakoitu kestot. Se sisältää myös toimenpiteet esiin nouseviin tutkimustarpeisiin vastaamiseksi sekä tutkimustoiminnan yhdistämisen edistämiseksi koko Itämeren alueen laajuisesti, ja siihen sisältyy yhteinen etenemissuunnitelma, jonka mukaisesti yhdessä käytetään ja mahdollisesti suunnitellaan alueelliseen infrastruktuurikapasiteettiin tehtäviä tulevia investointeja.

2.2.2 Sidosryhmien kuulemisfoorumit

BONUS-ohjelman merkityksellisiä paikallisia, kansallisia, alueellisia ja Euroopan tason sidosryhmiä koskevan kattavan analyysin pohjalta perustetaan sidosryhmien kuulemisfoorumit ja -mekanismit, joiden tavoitteena on kriittisten puutteiden yksilöimiseksi, tutkimuskohteiden priorisoimiseksi ja tutkimustulosten käyttöönoton tehostamiseksi vahvistaa kaikkien asiaankuuluvien alojen sidosryhmien osallistumista ja vakiinnuttaa se. Tähän osallistuu tutkijoita, jotka edustavat merentutkimuksen lisäksi myös muita asiaankuuluvia luonnontieteitä sekä yhteiskunta- ja taloustieteitä, jotta varmistetaan tarvittava monitieteisyys laadittaessa strategista tutkimuslinjausta ja määritettäessä sen strategista visiota ja tutkimusprioriteetteja.

BONUS-ohjelmaa tukevaksi pysyväksi elimeksi perustetaan sektoritutkimuksen foorumi (ministeriöiden ja muiden Itämeren järjestelmää koskevaan tutkimukseen ja hallintoon liittyvien toimijoiden edustajista muodostuva elin), joka vastaa sen suunnittelusta, tuotoksista ja esiin nousevista tutkimustarpeista päätöksenteon näkökulmasta käytävästä keskustelusta. Foorumi helpottaa ja edistää tutkimustoiminnan yhdistämistä Itämeren alueen laajuisesti, mukaan lukien infrastruktuurikapasiteetin yhteiskäyttö ja -suunnittelu. Foorumin tehtävänä on myös avustaa tutkimustarpeiden esiin nostamisessa, edistää tutkimustulosten hyödyntämistä ja helpottaa tutkimusrahoituksen yhdistämistä.

2.2.3 Täytäntöönpanosäännöt

Täytäntöönpanosäännöt sisältävät kaikki strategisen tutkimuslinjauksen onnistuneen täytäntöönpanon edellyttämät osatekijät. Niissä noudatetaan tarkoituksenmukaisilta osin seitsemännen puiteohjelman sääntöjä. Niiden mukaisesti muun muassa:

- a) vahvistetaan toimenpiteet (asiakirjojen laatiminen, menettelyjen perustaminen, henkilöstön palvelukseenotto ja koulutus), joita varainhoitoasetuksessa edellytetään välillistä keskitettyä hallinnointia varten;
- b) hankitaan osallistuvilta mailta vähintään 48,75 miljoonan euron viralliset sitoumukset, joista enintään 25 prosenttia saa olla infrastruktuureihin liittyviä luontoissuorituksia;
- c) tehdään realistinen ja näyttöön perustuva arvio osallistuvien valtioiden antamien infrastruktuureihin liittyvien luontoissuoritusten arvosta;
- d) laaditaan tyhjentävä luettelo kaikista infrastruktuureista, mukaan lukien niiden omistajien, käyttäjien tai niistä vastaavien viranomaisten yhteystiedot, sekä julkaistaan se ja päivitetään sitä tarpeen mukaan;
- e) varmistetaan, että BONUS EEIG:n keskitetysti BONUS-ohjelman osallistujien kanssa tekemiä avustussopimuksia varten on käytössä yhteisesti sovitut täytäntöönpanosäännöt, muun muassa yhteiset osallistumissäännöt, vakioavustussopimus, ohjeet hakijoille, osallistujille ja riippumattomille arvioijille sekä osallistujien tilintarkastusta koskevat säännöt, mukaan lukien komission ja tilintarkastustuomioistuimen mahdollisuus tehdä tällaisia tilintarkastuksia;
- f) kehitetään asianmukainen hallintorakenne BONUS-ohjelman hallinnoimiseksi hankkeen elinkaaren kaikissa vaiheissa;
- g) varmistetaan riittävä rahoitus BONUS EEIG:n henkilöstövoimavarojen ja monitieteisen asiantuntemuksen lisäämiseksi, jotta se voi tukea BONUS-ohjelman tehokkaan toteuttamisen lisäksi myös sen strategisia näkökohtia;
- h) kehitetään BONUS-hankkeiden rahoittamiseksi tukirakenne;
- i) kehitetään viestintää ja levitystä koskeva strategia, jolla mahdollisuuksien mukaan varmistetaan, että tulosten ja tietojen esittämisessä noudatetaan Euroopan meripoliittisen seurantakeskuksen ja tietoverkon (EMODNET) soveltamia normeja.

Infrastruktuureihin liittyviä luontoissuorituksia varten kehitetään strategiavaiheessa erityinen lähestymistapa ja säännöt, joiden mukaan osallistuvat valtiot sitoutuvat antamaan infrastruktuuriaan (erityisesti tutkimusaluksia) maksutta BONUS-ohjelman osallistujien käyttöön. Tällaisen infrastruktuurin käytön kustannukset eivät ole tukikelpoisia hankekustannuksia. BONUS EEIG tekee tämän osalta osallistuvien valtioiden tai infrastruktuurien omistajien kanssa sopimukset, joissa

- a) määritellään menetelmät infrastruktuureihin liittyvien luontoissuoritusten arvioimiseksi;
- b) varmistetaan, että BONUS EEIG, komissio ja tilintarkastustuomioistuin voivat tarkastaa infrastruktuurin käyttö-oikeudet ja käytön sekä tästä aiheutuvat kustannukset;
- c) edellytetään, että sopimuspuolet raportoivat vuosittain kustannuksista, joita aiheutuu infrastruktuurin käyttö-oikeuksien tai käytön tarjoamisesta BONUS-ohjelman osallistujille.

2.2.4 Unionin rahoitus strategiavaiheessa

Tukikelpoisista kustannuksista korvataan enintään 50 prosenttia. Tukikelpoiset kustannukset ovat BONUS EEIG:lle aiheutuneita ja sen tileihin kirjattuja tosiasiallisia kustannuksia, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kustannukset voivat olla tukikelpoisia 1 päivästä tammikuuta 2010, ja ne määritellään tarkemmin strategiavaihetta varten tehtävässä avustussopimuksessa.

3. Toteutusvaihe

Jos 3 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät ja jos BONUS EEIG:n etukäteistarkastuksen tulos on myönteinen, komissio ja BONUS EEIG tekevät täytäntöönpanosopimuksen.

3.1 Tavoitteet

Toteutusvaiheessa julkaistaan ja toteutetaan yhteisiä ehdotuspyyntöjä strategisesti suunnattujen ja BONUS-ohjelman tavoitteisiin pyrkivien BONUS-hankkeiden rahoittamiseksi. Aiheet otetaan BONUS-ohjelman strategisesta tutkimuslinjauksesta, vastaavat laadittua etenemissuunnitelmaa mahdollisimman pitkälti ja kattavat tutkimukseen, teknologian kehittämiseen sekä koulutukseen ja/tai levitykseen liittyvät toimet.

3.2 BONUS-hankkeiden toteutus

BONUS-hankkeet toteutetaan useiden kumppanien monikansallisina hankkeina, joihin osallistuu vähintään kolme itsenäistä tukikelpoista oikeushenkilöä kolmesta eri jäsenvaltiosta tai assosioituneesta maasta. Ainakin kahden osallistujan on oltava osallistuvista valtioista.

BONUS-rahoitusta voidaan myöntää jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden oikeushenkilöille. BONUS-hanketta ehdottavassa konsortiossa voi olla osallistujia myös kolmannelle maalle, jos se voi realistisesti varmistaa, että sillä on tarvittavat resurssit kaikkien kyseisen osallistujan osallistumisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Jokaisessa ehdotuspyynnössä ilmoitetaan selkeästi sen aiheet. Nämä aiheet määrittää BONUS EEIG komissiota kuullen. Aiheita määritettäessä otetaan huomioon esiin nousevat tarpeet, aiemmin toteutettujen hankkeiden tulokset ja tuotokset sekä strategiavaiheessa ja koko BONUS-ohjelman aikana järjestettyjen sidosryhmäkuulemisten tulokset.

BONUS EEIG julkaisee ehdotuspyynnöt mahdollisimman laajasti käyttäen erityisiä tiedotuskanavia, etenkin seitsemän puiteohjelman internetsivuja, ja suuntaa sen kaikille asiaankuuluville sidosryhmille hyödyntämällä erityislehdistöä ja esitteitä. Ehdotuspyynnöt ovat voimassa vähintään kolme kuukautta. Hakijat jättävät hanke-ehdotukset keskitetysti BONUS EEIG:lle ehdotuspyyntöjen perusteella, ja ne arvioidaan yksivaiheisessa arviointimenettelyssä.

Ehdotetut hankkeet arvioidaan ja valitaan keskitetysti riippumattoman arvioinnin perusteella soveltaen määriteltyjä kelpoisuus-, valinta- ja ratkaisuperusteita. Keskeisinä arviointiperusteina ovat korkea tieteellinen taso, toteutuksen laatu ja hankkeen odotetut vaikutukset. Ehdotuspyyntöjen on sisällettävä keskeiset arviointiperusteet. Lisäperusteita voidaan ottaa käyttöön edellyttäen, että ne julkaistaan ehdotuspyynnössä, ne ovat syrjimättömiä eivätkä ne syrjytä keskeisiä arviointiperusteita.

BONUS EEIG varmistaa, että jokainen saatu ehdotus arvioidaan vähintään kolmen sen nimeämän riippumattoman asiantuntijan avustuksella asetuksessa (EY) N:o 1906/2006 vahvistettujen perusteiden pohjalta. Kukin ehdotus pisteytetään. Riippumattomat asiantuntijat tarkastelevat hankkeita arviointiperusteisiin verraten ja antavat niille kunkin perusteen osalta pisteet asteikolla 0–5 noudattaen ehdotuspyynnön sääntöjä ja sovellettavia seitsemännen puiteohjelman arviointi-, valinta- ja ratkaisuperusteita.

BONUS EEIG laatii rahoitettavien hankkeiden luettelon noudattaen riippumattoman arvioinnin tuloksia tiukasti. Riippumattomien asiantuntijoiden laatima paremmuusjärjestys katsotaan sitovaksi BONUS-varoja jaettaessa.

Valituille BONUS-hankkeille myönnettäviä avustuksia hallinnoidaan keskitetysti BONUS EEIG:n vastuulla.

3.3 Muut toimet

Edellä 3.1 ja 3.2 kohdassa esitetyn BONUS-ohjelman hallinnoinnin lisäksi BONUS EEIG:n tehtävänä on myös

- a) päivittää säännöllisesti strategista tutkimuslinjausta ja tarkistaa tutkimusaiheiden priorisointia ottaen huomioon esiin nousevat tarpeet, aiemmin toteutettujen hankkeiden tulokset ja tuotokset sekä 2.2.2 kohdassa tarkoitettujen laajojen sidosryhmäkuulemisten tulokset;
- b) helpottaa BONUS-rahoitteisten hankkeiden monikansallisten ja monitieteisten tutkimusryhmien mahdollisuuksia käyttää uniikkeja tutkimusinfrastruktuureja ja -laitteistoja;
- c) edistää toimivaa tieteen ja politiikan vuorovaikutusta, jotta tutkimustulosten käyttöönotto olisi optimaalista;
- d) varmistaa osallistuvilta valtioilta rahoitus, jolla taataan BONUS-ohjelman kestävyys ilman unionin rahoitusta BONUS-kauden jälkeen;
- e) lisätä yhteistyötä alueellisten ympäristötutkimusohjelmien ja Euroopan muilla merialueilla toimivien tiedeyhteisöjen kesken;
- f) huolehtia viestinnästä ja levityksestä;
- g) pyrkiä ennakoivasti parhaiden toimintatapojen levittämiseen Euroopan muille merialueille sekä hyvään niveltämiseen Euroopan tasolla yhdenmukaistamisen ja yksinkertaistamisen takaamiseksi.

3.4 Rahoitusosuudet toteutusvaiheessa

BONUS-ohjelman toteutusvaiheen rahoittavat osallistuvat valtiot ja unioni yhdessä vähintään viiden vuoden ajan, kunnes kaikkien BONUS-rahoitteisten hankkeiden elinkaari on päättynyt, edellyttäen, että unionin sitoumukset täytetään vuoteen 2013 saakka ja komissio saa kaikki vaaditut raportit. Unionin rahoitusosuus on toteutusvaiheen aikana yhtä suuri kuin yhteenlasketut käteissuoritukset ja infrastruktuureihin liittyvät luontoissuoritukset, jotka osallistuvat valtiot antavat BONUS-hankkeisiin BONUS EEIG:n kautta, sekä BONUS EEIG:lle aiheutuvat toteutusvaiheen juoksevat kustannukset. Nämä juoksevat kustannukset saavat olla enintään 5 miljoonaa euroa.

BONUS EEIG vastaanottaa unionin rahoitusosuuden ja hallinnoi sitä. Osallistuva valtio voi päättää, että se hallinnoi itse omaa kansallista rahoitustaan ja osoittaa käteisrahoitusosuutensa yksinomaan keskustasolla valittuun kotimaiseen tutkimukseen tai että BONUS EEIG hallinnoi keskitetysti sen käteisrahoitusosuutta.

Ellei 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa rahoitus sopimuksissa sovituista ehdoista muuta johdu, unionin rahoitusosuus maksetaan, jos osallistuvien valtioiden voidaan osoittaa maksaneen käteisrahoitusosuutensa BONUS-edunsajille tai BONUS EEIG:lle ja antaneen infrastruktuureihin liittyvät luontoissuoritukset BONUS-hankkeiden käyttöön.

BONUS EEIG vastaa siitä, että osallistujat käyttävät BONUS-rahoitusta asianmukaisesti, sekä tekee tai teettää tätä varten hankkeiden riippumattoman tilintarkastuksen.

3.5 *BONUS-hankkeiden rahoitus*

Ellei 3 artiklan 3 kohdan f alakohdasta muuta johdu, BONUS-hankkeiden rahoitus kattaa enimmillään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, joiden laskemisessa noudatetaan yhteisiä rahoitussääntöjä ja yhteisiä rahoitusprosentteja, jotka BONUS EEIG vahvistaa täytäntöönpanosäännöissä ja komissio hyväksyy täytäntöönpanosopimuksessa.

LIITE II

BONUS-OHJELMAN HALLINTO

BONUS EEIG hallinnoi BONUS-ohjelmaa sihteeristönsä kautta. BONUS EEIG on perustanut seuraavat rakenteet BONUS-ohjelmaa varten:

- a) johtoryhmä;
- b) sihteeristö;
- c) neuvottelukunta;
- d) sektoritutkimuksen foorumi; ja
- e) hankekoordinaattorien foorumi.

a) *Johtoryhmä* vastaa BONUS EEIG:n ylimpänä elimenä sen päätöksenteosta ja sen sihteeristön johdosta. Johtoryhmä koostuu BONUS EEIG:n jäsenten nimeämistä tutkimusrahoitusorganisaatioiden ja tutkimuksen hallintoelinten johtajien edustajista. Sitä johtaa puheenjohtaja. Puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain BONUS EEIG:n jäsenten välillä. Edellinen, nykyinen ja tuleva puheenjohtaja muodostavat toimeenpanevan komitean, joka tukee sihteeristöä strategisesti tärkeissä asioissa. Johtoryhmä päättää sihteeristön ehdotukset huomioon ottaen BONUS-ohjelman strategisesta suuntaamisesta ja tekee muun muassa päätökset BONUS-ohjelman määrittelystä ja päivittämisestä, ehdotuspyyntöjen suunnittelusta, talousarvioprofiilista, kelpoisuus- ja valintakriteereistä, arvioitsijoiden poolista, rahoitettavien BONUS-hankkeiden paremmuusjärjestyksen hyväksymisestä, rahoitettujen BONUS-hankkeiden edistymisen seurannasta sekä sihteeristön BONUS-ohjelmaa koskevan työn riittävyyden ja säännönmukaisuuden valvonnasta.

b) *Sihteeristöä* johtaa johtaja, joka panee täytäntöön johtoryhmän päätökset ja toimii BONUS-ohjelman pääasiallisena edustajana sekä komissioon että eri kansallisiin rahoitusorganisaatioihin päin. Sihteeristön vastuulla on BONUS-ohjelman toimintojen yleinen koordinointi ja seuranta, ehdotuspyyntöjen julkaiseminen, arviointi ja lopputulos, rahoitettujen hankkeiden seuranta niin sopimusehtojen kannalta kuin tieteellisestä näkökulmasta sekä edistymisestä raportointi johtoryhmälle. Sihteeristö vastaa myös kuulemisten suunnittelusta ja järjestämisestä sidosryhmien ja neuvottelukunnan kanssa ja kuulemisten tulosten sisällyttämisestä strategiseen tutkimuslinjaukseen sekä toimivan vuorovaikutuksen edistämisestä tieteen ja politiikan välillä.

c) *Neuvottelukunta* avustaa johtoryhmää ja sihteeristöä. Se koostuu kansainvälisesti arvostetuista tiedemiehistä ja asiaankuuluvien sidosryhmien edustajista esimerkiksi seuraavilta aloilta: matkailu, uusiutuvat energialähteet, kalatalous ja vesiviljely, merenkulku, bioteknologia ja teknologiatoimittajat. Neuvottelukunnassa on edustajia myös näihin aloihin liittyvästä elinkeinoelämästä ja kansalaisjärjestöistä sekä muiden yhdenmukaisesti Itämeren alueen tutkimusohjelmien ja muiden Euroopan aluemerien edustajia. Se antaa riippumatonta neuvontaa, ohjausta ja suosituksia BONUS-ohjelman tieteellisissä ja toimintapoliittisissa kysymyksissä, mukaan lukien neuvonta BONUS-ohjelman tavoitteista, painopisteistä ja suuntaamisesta, keinoista parantaa BONUS-ohjelman suorituskykyä ja sen tutkimustulosten valmistumista ja laatua, valmiuksien kehittämisestä, verkottumisesta sekä työn merkityksestä BONUS-ohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Neuvottelukunta myös avustaa BONUS-ohjelmaa tulosten hyödyntämisessä ja levityksessä.

d) *Sektoritutkimuksen foorumi* koostuu ministeriöiden ja muiden Itämeren järjestelmää koskevaan tutkimukseen ja hallintoon liittyvien toimijoiden edustajista. Se kokoontuu kerran vuodessa neuvoo-antavana kokouksena keskustelemaan BONUS-ohjelman tuotoksista ja esiin nousevista tutkimustarpeista päätöksenteon näkökulmasta. Se toimii foorumina, joka edistää tutkimuksen yhdistämistä koko Itämeren alueella, mukaan lukien asiaankuuluva alakohtaisesti rahoitettava tutkimus sekä yhteisten infrastruktuurien käyttö ja suunnittelu.

e) *Hankekoordinaattorien foorumi* koostuu BONUS-rahoitteisten hankkeiden koordinaattoreista. Se auttaa sihteeristöä BONUS-ohjelman tieteelliseen koordinointiin liittyvissä kysymyksissä sekä tutkimustulosten yhdistämisessä ja synteesissä.